

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Ταχ. Δ/ση : Αχαρνών 2
Ταχ. Κώδικας: 10432, Αθήνα
Τηλέφωνο : 210 212 4331,-4332
Ηλ. Ταχυδ. : koinovouleftikos@minagric.gr

Αθήνα, 13/03/2024
Αρ. πρωτ.: 843/387216

ΠΡΟΣ:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ

ΚΟΙΝ.: Ως Π.Α.

ΘΕΜΑ: Απάντηση στην υπ' αριθ. 2293/14-12-2023 Ερώτηση

Σχετικά με την παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσαν οι Βουλευτές, όπως αναγράφονται στον πίνακα αποδεκτών, για τα θέματα της αρμοδιότητάς μας, σας πληροφορούμε τα εξής:

Όπως προκύπτει από τα στοιχεία του αρμόδιου Υποκαταστήματος ΕΛΓΑ, στην Περιφέρεια Θεσσαλίας για ζημιές φυτικής παραγωγής έγιναν 404 αναγγελίες και υπεβλήθησαν 30.088 δηλώσεις ζημιάς, οι οποίες αφορούν σε διάφορες καλλιέργειες όπως βαμβάκι, αραβόσιτο, σανοδοτικά, κηπευτικά κ.α.

Οι εξατομικευμένες εκτιμήσεις ξεκίνησαν άμεσα αρχής γενομένης από τις περιοχές όπου ήταν δυνατή η πρόσβαση.

Το Υποκατάστημα Λάρισας ενισχύθηκε με επιπλέον 87 εποχικούς γεωτεχνικούς, οπότε ο συνολικός αριθμός γεωτεχνικών του εν λόγω Υποκαταστήματος έχει ανέλθει στα 130 άτομα, με σκοπό την έγκαιρη και έγκυρη ολοκλήρωση του εκτιμητικού έργου.

Για τα εδάφη στα οποία υπάρχει ομοιογένεια ζημιών αποφασίστηκε να εφαρμοστούν οι συνολικές εκτιμήσεις, σύμφωνα με το άρθρο 18 του Κανονισμού Ασφάλισης Φυτικής Παραγωγής (υπ' αριθ. 157502 ΦΕΚ Β' 1668/27.07.2011) κατ' είδος καλλιέργειας και γεωγραφική ζώνη που επλήγη, από τριμελείς επιτροπές, μετά από κατηγοριοποίηση - οριοθέτηση ζωνών.

Η μέθοδος των συνολικών εκτιμήσεων στις περιοχές που δύναται να εφαρμοστεί, θα συμβάλει σημαντικά στη συρρίκνωση του απαιτούμενου για εκτιμήσεις χρόνου, άρα και του συνόλου της διαδικασίας μέχρι την τελική πληρωμή των παραγωγών.

Παράλληλα, ο ΕΛΓΑ έχει λάβει όλες τις απαραίτητες δορυφορικές εικόνες, τις οποίες θα αξιοποιήσει σε συνδυασμό με το αρχείο ΟΣΔΕ 2023 για τη διεκπεραίωση και συντόμευση του έργου του.

Για τη συρρίκνωση του χρόνου αποζημίωσης των παραγωγών, η πολιτεία μέσω του ΕΛΓΑ εφάρμοσε ad hoc πρόγραμμα οικονομικών ενισχύσεων ύψους 260 εκ € που βαρύνει τον κρατικό προϋπολογισμό, ενώ ως τώρα το ποσό των 155 εκ € έχει πιστωθεί στους λογαριασμούς.

Οπότε κατέστη εφικτή η χορήγηση προκαταβολών συνολικού ύψους 138 εκ € στις 17/11/2023, 21/12/2023 και 14/02/2024.

Αναμένονται νέες πληρωμές προκαταβολών για τις καλλιέργειες στις οποίες δεν έχει χορηγηθεί ακόμη καμία προκαταβολή.

Οι τιμές αποζημίωσης θα είναι όσο πιο κοντά επιτρέπουν η εθνική και ενωσιακή νομοθεσία στις τιμές διάθεσης των προϊόντων στην αγορά, ενώ το ύψος της προκαταβολής ανά καλλιέργεια και ανά κλάση ζημιάς έχει ήδη ανακοινωθεί με το από 11.10.2023 Δελτίο Τύπου του ΥΠΑΑΤ.

Σε κάθε περίπτωση, οι ενισχύσεις δε μπορούν να υπερβαίνουν το 100% της ζημιάς, κατά τα αναφερόμενα στο άρ.37 του ΕΚ 2022/2472, ενώ ο ΕΛΓΑ δύναται να χορηγεί προκαταβολή που μέχρι ποσοστού 70% κατόπιν απόφασης του ΔΣ.

Επιπλέον, όπως αναφέρεται και στο από 21.11.2023 Δελτίο Τύπου του Υπουργείου μας, δύο νέα προγράμματα για τη στήριξη των πλημυροπαθών αγροτών θα εξαγγελθούν σύντομα.

Το πρώτο θα αφορά στην κάλυψη της απώλειας εισοδήματος για όσο καιρό απαιτηθεί, καθώς 180.000 στρέμματα καλλιεργήσιμων εκτάσεων είναι καλυμμένα με νερό.

Το δεύτερο πρόγραμμα θα αφορά στην κάλυψη της απώλειας εισοδήματος σε αγρότες που τα χωράφια τους είναι ακατάλληλα για καλλιέργεια, καθώς έχουν επικαθίσει σε αυτά φερτά υλικά και ιλύς.

Μάλιστα για την απομάκρυνση των φερτών υλικών αναμένεται να λειτουργήσει άμεσα νέο πρόγραμμα του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και πολιτικής Προστασίας, με τη στήριξη του υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Σε ό,τι αφορά στο ζωικό κεφάλαιο, έχουν γίνει 2.366 αναγγελίες-δηλώσεις ζημιάς που αφορούν σε 83.100 αιγοπρόβατα, 7.382 βοοειδή, 110.000 μελισσοσμήνη, 71 μόνοπια, 277 κουνέλια, 21.920 χοίρους και 171.920 πτηνά.

Οι εκτιμήσεις έχουν ήδη ολοκληρωθεί. Για τις περιπτώσεις που το απολεσθέν ζωικό κεφάλαιο δε δύναται να υποδειχθεί από τον κτηνοτρόφο γιατί έχει παρασυρθεί από το νερό, και επομένως η εκτίμηση δεν είναι δυνατή, θα γίνει διασταύρωση όλων των διαθεσίμων βάσεων δεδομένων από τριμελείς επιτροπές του ΕΛΓΑ, για τη διαπίστωση των δηλωθέντων, διαδικασία η οποία είναι ήδη σε εξέλιξη.

Στις 08/11/2023 έλαβε χώρα η χορήγηση προκαταβολής έναντι των εν λόγω αποζημιώσεων, συνολικού ύψους 16,5 εκ €.

Επιπλέον, για τις πληγείσες κτηνοτροφικές και μελισσοκομικές εκμεταλλεύσεις, ενεργοποιούνται δύο επιπλέον χρηματοδοτικά εργαλεία:

- Το Μέτρο 5.2 του ΠΑΑ, ύψους 45 εκ € για την αντικατάσταση του ζωικού κεφαλαίου και την ανακατασκευή σταυλικών εγκαταστάσεων, με ενίσχυση στο 100% επί των τιμολογίων αγοράς
- Το γεωργικό αποθεματικό του 2023, ύψους 15,8 εκ € για την ενίσχυση του ζωικού κεφαλαίου για το οποίο δεν ήταν δυνατή η ασφάλιση στον ΕΛΓΑ, βάσει τιμών που θα καθοριστούν με ΚΥΑ που θα εκδοθεί σχετικά.

Μέτρα ελήφθησαν και για την μελισσοκομία, προκειμένου να διασφαλιστεί η ομαλή λειτουργία του μελισσοκομικού προγράμματος, ύψους 61 εκ € (12,3 εκ € ετησίως), ως το 2027.

Όπως μάλιστα ανακοινώθηκε με το από 01.12.2023 Δελτίο Τύπου του ΥΠΑΑΤ, αποφασίστηκαν παρεκκλίσεις από την υφιστάμενη νομοθεσία για τις Δράσεις του Τομεακού Προγράμματος Μελισσοκομίας, προκειμένου να παρακαμφθούν οι έκτακτες δυσχέρειες ένταξης και υλοποίησης αυτών από τους δικαιούχους.

Σημειώνεται ότι το ύψος των αποζημιώσεων που καταβλήθηκαν είναι το υψηλότερο που έχει δοθεί μέχρι σήμερα και είναι κατά πολύ μεγαλύτερο των τιμών βάσης που προβλέπει ο κανονισμός του ΕΛΓΑ. Παράλληλα, ο χρόνος καταβολής έχει ξεπεράσει κάθε προηγούμενο σε ταχύτητα, αν λάβει κανείς υπ' όψιν του, εκτός από το μέγεθος της καταστροφής, και ότι η προθεσμία υποβολής δηλώσεων, κατόπιν παρατάσεων που ζήτησαν οι ίδιοι οι παραγωγοί, έληξε στις 20 Οκτωβρίου.

Στη συνέχεια, βάσει των εκτιμήσεων του ΕΛΓΑ, θα ακολουθήσει η ολοκλήρωση των αποζημιώσεων στους ασφαλιστικά ενήμερους πληγέντες παραγωγούς, έως τις 30.0.6.2024.

Σημειώνεται δε ότι το ποσό του γεωργικού αποθεματικού 2024 που εγκρίθηκε για την Ελλάδα για την αντιστάθμιση των οικονομικών απωλειών είναι σχεδόν τριπλάσιο από αυτό του 2023 και φτάνει στο ύψος των 43,1 δις €.

Όσον αφορά σε ζημιές παγίου κεφαλαίου και εγγείου κεφαλαίου, αυτές εντάσσονται στις επιχορηγούμενες από την Κρατική Αρωγή. Οι αιτήσεις, οι οποίες ανήλθαν σε 18.000, υποβάλλονται στην Περιφέρεια και οι εκτιμήσεις διεξάγονται από τριμελείς επιτροπές στις οποίες το ένα μέλος προέρχεται από τον ΕΛΓΑ. Οι εν λόγω εκτιμήσεις είναι σε εξέλιξη.

Έχει δε εκδοθεί ήδη η υπ' αριθ. 17173 ΦΕΚ Β' 5404/2023 ΚΥΑ για τη διαδικασία χορήγησης εφάπαξ έκτακτης οικονομικής ενίσχυσης, ως πρώτης αρωγής, σε επιχειρήσεις και μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα φορείς. Αίτηση μπορούν να υποβάλλουν στο πλαίσιο της ανωτέρω και κτηνοτροφικές και αγροτικές εκμεταλλεύσεις, η δε χορήγηση προκαταβολής έχει ήδη ξεκινήσει και είναι της τάξεως των 30.000.000 €.

Σε ό,τι αφορά στην Αλιεία πρέπει να αναφερθούν: α) η κρατική ενίσχυση ήσσονος σημασίας (de minimis), 2,6 εκατ. ευρώ σε αλιείς της Μαγνησίας, Λάρισας και Σκιάθου, η έκδοση αντίστοιχου

προγράμματος για την απόσυρση του εργαλείου γρίπος για τους ιδιοκτήτες βιντζότρατας, και η κατανομή πλεονάζουσας αλιευτικής ικανότητας στους αλιείς, κάτι που γίνεται για πρώτη φορά μετά από δεκαετίες.

Αξίζει τέλος να αναφερθεί ότι:

- με πρωτοβουλία του Υπουργείου μας οι αποζημιώσεις των πληγέντων θα είναι ακατάσχετες
- οι κτηνοτρόφοι των πληγείσων περιοχών απαλλάσσονται από τα τέλη εισφοράς γάλακτος και κρέατος
- ο ΟΠΕΚΕΠΕ για εύλογο χρονικό διάστημα θα αναστείλει τους ελέγχους στην Περιφέρεια Θεσσαλίας
- αρχές Μαρτίου η Κυβέρνηση παρέλαβε την πρόταση της Ολλανδικής Εταιρείας που εκτόνησε -την πρώτη ίσως - μελέτη ολιστικής διαχείρισης των υδάτινων πόρων της Θεσσαλίας, και έχει ήδη προχωρήσει σε ενημέρωση των θεσμικών φορέων διά του ίδιου του Πρωθυπουργού

Σε ό,τι αφορά συγκεκριμένα στο ΠΑΑ, ήτοι στις τροποποιήσεις που θα γίνουν και στους ενωσιακούς πόρους που θα διατεθούν μέσω αυτού για την αποκατάσταση των πλημμυροπαθών:

Στο πλαίσιο της πρότασης για την 1^η τροποποίηση του ΣΣ ΚΑΠ της χώρας μας, η οποία βρίσκεται στη διαδικασία διαβούλευσης με τις υπηρεσίες της Ε.Ε., περιλαμβάνεται νέα παρέμβαση Π3-76-1.1 «Επιδότηση Ασφαλίστρου» με ενωσιακή συμμετοχή 200 εκ. € που προβλέπει τη δυνατότητα αξιοποίησης των διαθέσιμων από την νέα ΚΑΠ εργαλείων διαχείρισης κινδύνων (Καν. 2021/2115, άρθρο 76), και συγκεκριμένα την επιδότηση ασφαλίστρου για την κάλυψη ζημιών στην αγροτική παραγωγή από κινδύνους υψηλού ρίσκου σε επιπλέον εθελοντικές κατηγορίες ασφάλισης (ακαρπία και μυκητολογικές ασθένειες στη βάση σχετικής αναλογιστικής μελέτης που εκπονήθηκε).

Περαιτέρω, στο υφιστάμενο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2022, στη βάση των διαθέσιμων πόρων του ύψους 200 εκ. € περίπου και σε συνέχεια συνεργασίας με τις υπηρεσίες της Ε.Ε., έχουν προβλεφθεί οι εξής παρεμβάσεις για την αντιμετώπιση των συνεπειών της θεομηνίας στις πληγείσες περιοχές:

α) Το προαναφερθέν Μέτρο 5.2 «Επενδύσεις αποκατάστασης των ζημιών που προκαλούνται στο γεωργικό κεφάλαιο (φυτικό, ζωικό, και πάγιο) από φυσικά φαινόμενα, δυσμενείς καιρικές συνθήκες και καταστροφικά γεγονότα», μέσω του οποίου παρέχεται στήριξη σε παραγωγούς και λοιπούς φορείς ώστε να αποκαταστήσουν το παραγωγικό δυναμικό των γεωργικών εκμεταλλεύσεων τους (γεωργικές καλλιέργειες, ζωικό κεφάλαιο και υποδομές).

Η ένταση ενίσχυσης για τις εν λόγω επενδύσεις στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις ανέρχεται έως 100%.

Το Μέτρο διαθέτει πόρους της τάξης των 45 εκ. ευρώ ως δημόσια δαπάνη και θα ενεργοποιηθεί για την αγορά ζωικού κεφαλαίου, καθώς και τη χρηματοδότηση δημιουργίας νέων σταβλικών εγκαταστάσεων.

β) Στο πλαίσιο της πρόσφατης πρόσκλησης έτους 2023 του Μέτρου 4.1.5 των Σχεδίων Βελτίωσης προβλέφθηκε η δυνατότητα κάλυψης του συνόλου των αιτήσεων στήριξης που θα κριθούν επιλέξιμες για ένταξη στην Περιφέρεια Θεσσαλίας.

Ειδικότερα, για την Περιφέρεια Θεσσαλίας στην συγκεκριμένη πρόσκληση των σχεδίων βελτίωσης είχε προβλεφθεί επιχορηγούμενο ποσό (δημόσια δαπάνη) ύψους 18.760.000 ευρώ. Τελικά υποβλήθηκαν 601 επενδυτικές προτάσεις για την κάλυψη των οποίων απαιτούνται 37.320.000 ευρώ. Δηλαδή, με απόφαση του Υπουργού κ. Λ. Αυγενάκη, ο προϋπολογισμός για την Περιφέρεια υπερδιπλασιάζεται κατά σχεδόν 20 εκ. ευρώ προκειμένου να ενταχθούν στο πρόγραμμα -όπως συνέβη και με το Πρόγραμμα Νέων Αγροτών- όλοι οι επιλαχόντες. Για την περιφέρεια Θεσσαλίας το ποσοστό ενίσχυσης κυμαίνεται από 50% έως 60%.

γ) Προκηρύσσεται ειδικά για τις πληγείσες περιοχές Θεσσαλίας, Δομοκού, Έβρου και Ροδόπης το πρόγραμμα μείωσης των νιτρικών στη Γεωργία με 100 εκ. €. Το πρόγραμμα στοχεύει στην προστασία των ευαίσθητων στη ρύπανση από αγροχημικά, γεωργικών οικοσυστημάτων και περιοχών και θα έχει διετή διάρκεια.

δ) Καταρτίζεται, προκειμένου να διαβουλευτεί και υποβληθεί προς έγκριση στην Ε.Ε. εντός του Ιανουαρίου, νέο γεωργοπεριβαλλοντικό μέτρο με διετή διάρκεια για την ενίσχυση των παραγωγών στις παρακάρλιες περιοχές, όπως ανωτέρω αναφέρθηκε, των οποίων οι εκμεταλλεύσεις είναι πλημμυρισμένες. Οι εκτιμώμενοι πόροι που θα διατεθούν στη συγκεκριμένη παρέμβαση θα προκύψουν στη βάση μελέτης που έχει ήδη ανατεθεί για τον υπολογισμό της απώλειας εισοδήματος ανά είδος καλλιέργειας.

Επισημαίνεται ότι, εν αντιθέσει με άλλα προγράμματα του ΕΣΠΑ, η περίοδος επιλεξιμότητας και εφαρμογής του ΠΑΑ 2014-2022 έχει επεκταθεί έως και το έτος 2025.

Τέλος, για τα θέματα που τίγονται στην Ερώτηση 2293/14-12-2023 και άπτονται των αρμοδιοτήτων των Υπουργείων Εθνικής Οικονομίας & Οικονομικών και Κλιματικής Κρίσης & Πολιτικής Προστασίας, διαβιβάζουμε ηλεκτρονικά την εν λόγω Ερώτηση στα εν λόγω καθ' ύλην αρμόδια Υπουργεία.

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΣΤΑΜΕΝΙΤΗΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ :

1. Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών (με ηλεκτρονική διαβίβαση)
Γραφείο του Υπουργού
2. Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας (με ηλεκτρονική διαβίβαση)
Γραφείο του Υπουργού
3. Υπουργείο Ανάπτυξης
Γραφείο του Υπουργού
4. Βουλευτή κα Θ. Τζάκρη
5. Βουλευτή κ. Ε. Αποστολάκη
6. Βουλευτή κ. Α. Αυλωνίτη
7. Βουλευτή κα Ο. Γεροβασίλη
8. Βουλευτή κ. Χ. Γιαννούλη
9. Βουλευτή κα Ρ. Δούρου
10. Βουλευτή κ. Μ. Ζαμπάρα
11. Βουλευτή κα Ρ. Θρασκιά
12. Βουλευτή κ. Γ. Καραμέρο
13. Βουλευτή κα Ν. Κασιμάτη
14. Βουλευτή κ. Σ. Κεδίκογλου
15. Βουλευτή κ. Β. Κόκκαλη
16. Βουλευτή κα Μ. Κοντοτόλη
17. Βουλευτή κ. Χ. Μαμουλάκη
18. Βουλευτή κ. Α. Μεϊκοπουλο
19. Βουλευτή κ. Κ. Μπάρκα
20. Βουλευτή κ. Γ. Παπαηλιού
21. Βουλευτή κ. Ν. Παππά
22. Βουλευτή κ. Π. Παππά
23. Βουλευτή κ. Π. Πολάκη
24. Βουλευτή κα Γ. Πούλου
25. Βουλευτή κ. Ι. Σαρακιώτη

26. Βουλευτή κα Ρ. Χρηστίδου
27. Βουλευτή κ. Γ. Ψυχogiό